

יוצא לאור לחג הסוכות ה'תש"פ
(מספר 55)

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל שליט"א

שניאורסאהן
מליובאוויטש

בעניני גאולה ומשיח

יוצא לאור על ידי מערכת
"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות חמשים ושתיים לבריאה
ה' תהא שנת נפלאות בכל
שנת הצדי"ק לכ"ק אדמו"ר שליט"א

לזכות

הרה"ת ר' ברוך יוסף שיחי' העכט
לרגל יום ההולדת שלו, יום א' דחה"ס - ט"ו תשרי
לאריכות ימים ושנים טובות עד ביאת גואל צדק
ומתוך בריאות הנכונה ולשנת ברכה והצלחה בגו"ר

ולזכות

זוגתו מרת חנה תחי' העכט
וכל יו"ח שיחיו

היי שותף בהפצת עניני "משיח וגאולה"!!!
להקדשות ולפרטים נוספים:
טל.: 753-6844 (718) או 934-7095 (323)
אימייל: info@torah4blind.org

Be A Partner
In Spreading *Inyonei Moshiach U'geula!!!*
To Dedicate This Publication
In Honor Of Your Family Or A Loved Ones
For More Info. Call:
(718) 753-6844 or (323) 934-7095
or email: info@torah4blind.org

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to:
<http://www.torah4blind.org>

TO DEDICATE AN ISSUE IN HONOR OF A LOVED ONE, CALL (323) 934-7095

מפתח ותוכן

סוכות

א. בשכר מצות סוכה ומצות ד' מינים זוכים לביהמ"ק

ולשמו של משיח 3

בשכר שלשה ראשון זכו לשלשה ראשון כו' בנין ביהמ"ק כו'
(פסחים ה, א); חילוק בין האחדות דסוכה להד' מינים

הוספה / בשורת הגאולה

ב. מקונטרס "בענין מקדש מעט זה בית רבינו שבבבל" 10

דיוק לשון הרמב"ם "ובנה מקדש במקומו"; ביאור דברי המדרש
"בשעה שמלך המשיח בא עומד על גג בית המקדש כו"; גודל
העילוי ד"בית רבינו שבבבל"; גודל הזכות להשתתף בבניית "בית
רבינו שבבבל" כהכנה לירידת והתגלות מקדש העתיד תיכף ומיד;
"בית משיח" בגימטריא "פרצת" 770

לעילוי נשמת

ר' נתנאל ב"ר אפרים ע"ה נסים

נפטר ביום ט"ז סיון ה'תשס"ה

ת. נ. צ. ב. ה.

ולזכות

זוגתו מרת דבורה בת אסתר תח"י נסים

לאורך ימים ושנים טובות עד ביאת

גואל צדק, ומתוך בריאות הנכונה

*

נדפס ע"י ילדיהם

ר' עמוס וזוגתו מרת רישא שיחיו נסים

ר' אפרים וזוגתו מרת מריטה שיחיו נסים

ר' דוד וזוגתו מרת אורה שיחיו בורק

* * *

לעילוי נשמת

ר' שלמה ב"ר יוסף ע"ה קרמרמן

נפטר ביום ט' מ"ח ה'תשס"ח

ת. נ. צ. ב. ה.

ולזכות

זוגתו מרת רבקה לאה בת יוכבד תח"י קרמרמן

לאורך ימים ושנים טובות עד ביאת

גואל צדק, ומתוך בריאות הנכונה

*

נדפס ע"י ילדיהם

ר' עמוס וזוגתו מרת רישא שיחיו נסים

ר' נחום יוסף שיחיו קרמרמן

ר' גרשון שמואל וזוגתו מרת רונית שיחיו קרמרמן

ר' מרדכי יצחק וזוגתו מרת גיטל שיחיו אפסל

Reprinted with permission of:

"Vaad L'Hafotzas Sichos"

by:

Moshiach Awareness Center,

a Project of:

Enlightenment For The Blind, Inc.

602 North Orange Drive.

Los Angeles, CA 90036

Tel.: (323) 934-7095

Fax: (323) 934-7092

<http://www.torah4blind.org>

e-mail: yys@torah4blind.org

Rabbi Yosef Y. Shagalov,

Executive Director

Printed in the U.S.A.

סוכות

בשכר מצות סוכה ומצות ד' מינים זוכים לביהמ"ק ולשמו של משיח

א. בפרשה שבה נאמר הציווי על חג הסוכות: נאמר פעמיים, "ביום הראשון"; "ביום הראשון מקרא קודש כל מלאכת עבודה לא תעשו", ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר גו'". ואיתא ע"ז בגמרא: שבשכר שני "ראשון" - "שביתת הרגל דחג" (ביום הראשון מקרא קודש) ו"נטילת לולב" (ולקחתם לכם ביום הראשון) - זוכים, "לבנין בית המקדש ולשמו של משיח", שנקראים "ראשון" ("כסא כבוד מרום מראשון מקום מקדשנו"⁸, "ראשון לציון הנה הנם"⁹).

ומבאר בזה המהרש"א: חג הסוכות הוא מטעם "כי בסוכות הושבתי את בני" בהוציאי אותם מארץ מצרים"¹⁰,

משיחות שמחת ביה"ש ושמחת (שבת בראשית התועדות ב') תשכ"ד. נדפס בלקו"ש ח"ט ע' 356 ואילך. תרגום מאידית.

- (1) אמור כג.
- (2) שם לה.
- (3) ולאח"ז (שם לט) ביום הראשון שבתון. וראה הערה 7.
- (4) שם, מ.
- (5) פסחים ה, א. ביאור הגמרא ע"ד הקבלה (והשינוי לב"ר פ"ג, ח ולויק"ר ספ"ל ועוד) ראה לקוטי לוי"צ (אגרות) ע' קג ואילך.
- (6) פרש"י שם.
- (7) ראה בפרש"י שם ד"ה אלא, ומקרא קודש דסוכות. ילקוט בא רמז רא. ולהעיר מלקוטי לוי"צ שם (ס"ע קג), וביום הראשון שבתון דסוכות. וראה תוד"ה כדתנא שם. ח"י הר"ן שם.
- (8) ירמ"י יז, יב.
- (9) ישע"י מא, כז.
- (10) אמור שם, מג. ונאמר זה כטעם על "בסוכות תשבו שבעת ימים גו'" (שם, מב).

ועד"ז גם בנוגע לשמו של משיח: מהו הטעם שהמצוה שעל ידה זוכים לשמו של משיח, שישמחנו, היא -

- (11) תהלים עז, ג. ראה תרגום עה"פ. מדרש תהלים שם.
- (12) סנהדרין צח, ב. ירושלמי ברכות פ"ב ה"ד. איכ"ר פ"א נא. חז"ג קעג, רע"ב.
- (13) תהלים צ, טו. וראה מדרש תהלים ופרש"י שם.

מלך"³⁰ (כולל גם "מאן מלכי רבנן"³¹, ובפרט נשיא (מלך) הדור), ונעשה צורך והכרח להגדיל ולהרחיב עוד יותר את "בית רבינו", ועד להגדלה והרחבה שהיא באופן דפריצת גדר, "פרצת" (בגימטריא 770), כמו בנין בית דוד³².

וע"פ האמור לעיל ע"ד גודל העילוי ד"בית רבינו שבבבל" - ש"נסע מקדש וישב שם", והוא מקום המקדש גופי' דלעתיד", ועד שבו יתגלה מקדש העתיד ומשם יחזור לירושלים - מובן גודל הזכות דכאו"א מישראל להשתתף בגופו ובממונו³³ (וכל המרבה הרי זה משובח) בבניית "בית רבינו שבבבל", כהכנה לירידת והתגלות מקדש העתיד תיכף ומיד ממש.

(קונטרס בענין מקדש מעט זה בית רבינו שבבבל - סה"ש תשנ"ב ע' 465)

(30) משלי יד, כח.

(31) ראה גיטין סב, סע"א. זח"ג רנג, ב - ברע"מ.

(32) ועד להנחת אבן פינה.

[בערב ח"י אלול שנת תשמ"ח נערכה הנחת אבן פינה (להגדלת והרחבת) בית הכנסת ובית המדרש דלויבאוויטש שבלויבאוויטש, במעמד כ"ק אדמו"ר שליט"א, שהניח האבן פינה בידי הק'. המו"ל].

(33) ע"ד ובדוגמת בית המקדש - שהכל חייבין לבנות ולסעד בעצמן ובממונם כו" (רמב"ם הל' ביהב"ח פ"א הי"ב).

בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, עליו נאמר²² "פרצת עליך פריך", ודרשו חז"ל²³ "זה משיח, שנאמר²⁴ עלה הפורץ לפניהם"²⁵.

. . . בשלימות דמספר שבע (שבע מאות ושבעים) נרמזת גם שלימות עבודתו של רבינו במשך כל ימי חייו, שבע עשיריות שנים, שבעים שנה (תר"ם – תש"י), ועד לגמר ושלימות עבודתו בעשור השביעי בחצי כדור התחתון (מהבית שמספרו שבע מאות ושבעים), כולל גם המשך העבודה בשנים שלאח"ז ע"י דור השביעי, "כל השביעין חביבין"²⁶ – שע"י נעשית השלימות דמעשינו ועבודתנו כל זמן משך הגלות בכל שבעת הארצות שבעולם, ותיכף ומיד "יוסיף אדני שנית ידו גו' ואסף נדחי ישראל גו'", ע"י ש"פרצת (כגימטריא שבע מאות ושבעים) עליך פריך", "עלה הפורץ לפניהם".

ובכל זה ניתוסף הדגשה יתירה בתקופה האחרונה:

העבודה דהפצת התורה והיהדות והמעיינות חוצה מ"בית רבינו" ("770") הולכת ונמשכת וביתר שאת וביתר עוז גם לאחרי (עשר שנים האחרונות ב)חיים חיותו בעלמא דין, יותר מארבעים שנה (תש"י – תש"נ), באופן ד"נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע"²⁷, ונמצא, ש"בית רבינו" ("770") הוא בבחינת "תלפיות", "תל שכל פיות פונים בו"²⁸, יותר מיובל שנים (ת"ש – תש"נ), "עד עולם"²⁹.

וענין זה מודגש עוד יותר כשרואים במוחש שהולך וניתוסף ביתר שאת וביתר עוז במספר בנ"י שבאים ל"בית רבינו", "ברוב עם הדרת

שנפסקו אין לנהוג בהם מנהג בזיון". אך אעפ"כ, הציציות (אפילו כאשר הם קבועים בטלית) הם רק "תשמישי מצוה" ולא "תשמישי קדושה" (ואם לא מצד ביווי מצוה, ה' מותר להשתמש בהם ל"תשמיש של חול").

משא"כ ע"י קיום מצות ישיבה בסוכה³⁰, חלה גם קדושה על עצי הסכך (ומדרבנן גם על עצי הדפנות) – "כשם שחל שם שמים על הקדשים . . . כך חל שם שמים על הסוכה"³¹. ומצד הקדושה שבהם אסור להשתמש בהם (במשך ימי החג).

[ואע"פ שגם הסוכה היא "תשמישי מצוה", ולא "תשמישי קדושה" – הרי זהו רק לאחר שעברו ימי החג כשעברה מצותן, שאז מותר להשתמש בעצי הסכך (ורק ש"נכון לזוהר שלא להשתמש בהן תשמיש בזיון"³²) – אבל בתוך ז' ימי החג חלה עליהם קדושה]³³. ונמצא שהחידוש שבקדושת הסוכה לגבי זה שהיא גם מ"תשמישי מצוה"³⁴ (כבשאר מצות) הוא (גם) בנוגע להפעולה של המצוה בהגשמי: הגדר של "תשמישי מצוה" הוא, ש"משתמשין בהן לשם מצוה" (אבל בהם גופא אין קדושה)³⁵; משא"כ "קדושת הסוכה" ענינה, שהסוכה גופא (הסכך והדפנות) נעשית קדושה, "כשם שחל שם שמים

„ולקחתם לכם ביום הראשון"³⁴, שהיא רק קשורה עם השמחה, ולא המצוה של השמחה (ושמחת בחגך"³⁵) גופא?
ב. הביאור בזה:

במצות סוכה מצינו (חידוש ו)מעלה לגבי מצות אחרות בנוגע לפעולתה על הדברים הגשמיים (הסכך והדפנות) שבהם נעשית המצוה:

כשעושים מצוה עם דבר גשמי, פועלת המצוה ויכוך בהדבר הגשמי, עד שאפילו לאחרי קיום המצוה הרי הדברים הגשמיים יש להם דין של "תשמישי מצוה"³⁷. לדוגמא במצות ציצית, שכל זמן שהציציות קבועים בטלית, אסור להשתמש בהן שום תשמיש של חול . . . משום ביווי מצוה"³⁸, ולכמה דעות³⁹ "אף לאחר

14) ובכ"ר (שם) ובויק"ר (שם) מפרש שלכולם זוכים בזכות, ולקחתם לכם ביום הראשון". ולהעיר דשם נאמר ואביא לכם ראשון זה מלך המשיח ואינו מפרש "שמו של משיח". (וראה לקוטי לוי"צ שם).

15) ראה טו, יד.

16) דגם למ"ד בירושלמי (סוכה פ"ג ה"א) דושמחתם, בשמחת לולב הכתוב מדבר" הרי השמחה בלולב דאורייתא היא כל ז' ימים ורק בבית המקדש משא"כ בשכר . . . ראשון (המצוה בכל מקום ובכל זמן) הוא – ולקחתם לכם ביום הראשון (לבד), ובזה אין מודגש ענין השמחה (ראה ירושלמי שם, רמב"ם הל' לולב פ"ו ה"ג)*. ועוד, לפ"ז שייך יותר למצות ושמחת בחגך שמדאורייתא הוא גם בזה"ז (שו"ע אדה"ז סי' תקכ"ט ס"ו), ולזכות לשמו של משיח שייך יותר ע"י דבר הנהוג גם בזה"ז.

17) מגילה כו, ב.
18) שו"ע אדה"ז אות סכ"א ס"א משו"ע שם.
19) רמ"א שו"ע אדה"ז שם.

(* וראה ביאור הרי"ף פנרלא לספר המצות רס"ג ח"ג מילואים ט"ה.

20) שו"ע אדה"ז סי' תרלח סעיף ט"ו. וש"נ.
21) שו"ע אדה"ז שם בריש הסימן. וש"נ. ולשון הגמרא (סוכה ט, א. ביצה ל, ב) "על ההגיגה".
22) שו"ע אדה"ז שם סי"ט.
23) אוה"ת סוכות ע' איתשה. וש"נ.
24) מגילה שם.
25) לשון אדה"ז סי' כא שם.

22) וישב לה, כט.
23) אגדת בראשית ספס"ג. וראה ב"ר ספפ"ה ובפרש"י.
24) מיכה ב, יג.
25) ולהעיר, ש"בית משיח" בגימטריא "פרצת" (770). ודו"ק.
26) ויק"ר פכ"ט, יא. וראה ד"ה באתי לגני ה'ש"ת בתחלתו. ובארוכה – ד"ה זה תשי"א.
27) תבוא כט, ג.
28) ברכות ל, א.
29) שמואל"א א, כב ובפרש"י. ירושלמי ברכות פ"ד ה"א. וראה קידושין טו, א. מכילתא ופרש"י משפטים כא, ו.

גופי' דלעתיד", ולא עוד אלא שבו יתגלה מקדש העתיד, ומשם ישוב לירושלים (כנ"ל).

ויש להוסיף, שענין זה מרומז גם בשמו¹⁴ של "בית רבינו" שבדורנו:

"רבינו" – ב' שמותיו רומזים על הגאולה: שמו הראשון – יוסף – ע"ש "ביום ההוא יוסיף אדניי שנית ידו לקנות את שאר עמו אשר ישאר מאשור וממצרים גו' ומאיי הים גו' ואסוף נדחי ישראל ונפוצות יהודה יקבץ מארבע כנפות הארץ"¹⁵, ושמו השני – יצחק – ע"ש הצחוק והשמחה ששלימותה בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, כמ"ש¹⁶ "אז ימלא שחוק פיננו", "אז דייקא, לעתיד לבוא¹⁷, כשיאמרו ליצחק (דוקא) "כי אתה אבינו"¹⁸.

ו"בית (רבינו)" – מספרו שבע מאות ושבעים¹⁹, וע"ש מספר זה נקבע שמו אשר יקראו ל"בית רבינו" בפי כל ישראל, "770"²⁰, שמספר זה הוא הגימטריא ד"פרצת", ע"ש "ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה"²¹, שרומז שמבית זה אורה יוצאה לכל ד' רוחות העולם, ובאופן של פריצת גדר, שכל ד' רוחות העולם מתעלים לדרגת ארץ ישראל ("עתידה ארץ ישראל שתתפשט בכל הארצות"), כולל ובמיוחד שכל בתי כנסיות ובתי מדרשות שבכל העולם נקבעים בארץ ישראל ומתחברים לבית המקדש,

14) כידוע שהשם מורה על תוכנו ומהותו של הדבר הנקרא בשם זה (תניא שעהיוה"א ספ"א. וראה בארוכה תשובות וביאורים (קה"ת תשל"ד) ס"א וש"נ).

15) ישע"י יא, יא.יב.

16) תהלים קכו, ב.

17) משא"כ בזמן הגלות, ש"אסור לאדם שימלא שחוק פיו בעוה"ז, שנאמר אז ימלא שחוק פיננו" (ברכות לא, א).

18) ישע"י סג, טז. שבת פט, ב.

19) להעיר מהנהגת גדולי ישראל שלמדו רמזים והוראות בעבודת ה' גם מעניני חול כיו"ב (כמו מספר הקרון במרכבת המסע, שה"ע עראי, ועאכ"כ בנוגע לבית קבוע), ובפרט בנדו"ד שהמספר נעשה שמו של הבית, כבפנים.

20) הן בלשון הקודש – שבע מאות שבעים, הן באידיש – זיבן זיבעציק, והן בלשון המדינה (אנגלית) – "סעוען סעועענטי".

21) ויצא כה, יד.

על הקדשים . . . כך חל שם שמים על הסוכה"²⁶.

ג. עד"ז מצינו גם במצות נטילת ד' מינים, שהשייכות של המינים הגשמיים להמצוה הנעשית בהם, היא יותר בהדגשה מבמצות אחרות, ובהקדים:

השייכות של הדבר הגשמי להמצוה שמקיימים בו הוא לא רק בזה שע"י קיום המצוה (או אפילו רק ע"י הזמנתו של הגשמי לשם מצוה²⁷) נעשה בו זיכוך כנ"ל, אלא גם מצד עצם מציאותו (עוד לפני קיום המצוה ואפילו לפני ההזמנה למצוה). זה גופא שהדבר הגשמי ראוי לעשות ממנו מצוה (לדוגמא, צמר שהוא ראוי למצות ציצית) מורה שהוא מזוכך יותר ו"נעלה" יותר משאר הדברים הגשמיים (גם מהדברים המותרים) שאינם ראויים למצוה²⁸.

ובזה היא מעלת הד' מינים לגבי שאר הדברים הראויים למצוה, שהזיכוך והעילוי של ד' מינים אלו (שהוא

26) וכדיוק לשון אדה"ז סי' תרלח כמ"פ (בנוגע לסכך, וכן בנוגע לדפנות הסוכה) חל עליהם קדושת סוכה. וראה אוה"ת שם (מא"ר בשם עבודת הקודש) דה"ל "קדושת הגוף", דה"ל כמו הקדש".

27) ראה שערי אורה נו, א ואילך. עו, ב ובקיצורים לשם.

28) ראה המשך תער"ב ח"ב ע' תתפג: "וכן ציצית בצמר דוקא, וכמו תרומה ומעשר שמה שמפרישין ומבדילין נעשה קדש והשאר חולין כו' דקודם הבדלה ה' הכל בשוה ואח"כ נבדלו כו'". ובל' זה יש לפרש שהבדלה שבהם היא מצד הפרשתם למצוה, אבל מהתחלת הענין שם "מבדילים בדברים המותרים גופא מה שראוי למצוה ומה שאינו ראוי כו' וכמו ד' מינים" משמע שגם בציצית כו' ההבדלה היא בעצם המין. וכ"כ שם ע' תתקסא.

העושה אותם ראויים לקיום מצוה זו) הוא באופן גלוי, כדלקמן.

ד. מבואר בחסידות²⁹, שהטעם שלמצות "ולקחתם לכם גו'" נבחרו ארבע מינים אלו דוקא, הוא מפני שבהם ישנה תכונת האחדות: הלולב – עליו כפותין (כל העלין בהתאחדות); הדס הוא "תלתא בחד קינא"; הערבות גדלים באחוה; ו(מכש"כ³⁰) אתרוג שהוא דר באילנו משנה לשנה – מתאחדים בו כל ארבעת האוירים של ד' תקופות השנה.

ומאחר שבהדברים שבעולם בכלל – הם בהתחלקות ופירוד, הרי מוכת, שמה שד' מינים אלו יש בהם התכונה של אחדות הרי זה כתוצאה מכך שבהם נרגשת חלישות בחומריותם – שזה קשור עם ביטול, הביטול לאלקות.

שמוזה מובן, שלמרות שגם בכל המצות יש זיכוך ועילוי בדברים הגשמיים הראויים לעשות מהם מצות (כנ"ל ס"ג), אך אין זה מגיע להזיכוך והעילוי של ד' מינים אלו הראויים למצות ולקחתם לכם – מאחר שבזיכוך ובהעילוי שלהם ניכר בגילוי ענין האחדות באופן נעלה יותר מבסתם נבראים.

ה. וזהו אחד מהענינים שבהם נראה הן הצד השווה שבשתי מצות הנ"ל (סוכה וד' מינים) והן החילוק שביניהם:

הצד השווה שבשתי המצות הוא בזה שבשתיהן מורגשת השייכות של הגשמי

29) סה"מ תקס"ח ע' תמו ואילך. סידור רסד, ד ואילך. המשך וככה פפ"ז פצ"ג ואילך.

30) ראה וככה שם פצ"ד.

שמקדש העתיד יתגלה וירד למטה לא יהי צורך להשמיע לישראל
 „הגיע זמן גאולתכם”.

... יש לבאר כהנ”ל בנוגע ל”בית רבינו שבבבל” בדורנו זה –
 ביתו (בית הכנסת ובית המדרש) של כ”ק מו”ח אדמו”ר נשיא דורנו:

... בדור זה, דור האחרון של הגלות ודור הראשון של הגאולה,
 מסיימים ומשלימים „מעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות”⁸ לעשות
 מארץ העמים ארץ ישראל גם במקום היותר תחתון דארץ העמים, חצי
 כדור התחתון (שבו לא הי’ מתן תורה⁹), אשר, ע”י העלאת המקום היותר
 תחתון מעלים גם את כל שאר המקומות דארץ העמים¹⁰, וענין זה נעשה
 ע”י „בית רבינו” שבחצי כדור התחתון, שממנו אורה יוצאה לכל העולם,
 לעשות מהעולם כולו (עד לפנה הכי נדחת בקצוי תבל) ארץ ישראל,
 שזהו”ע ד”עתידה ארץ ישראל שתתפשט בכל הארצות¹¹, ו”עתידה
 ירושלים שתתפשט בכל ארץ ישראל¹¹, שבה יוקבעו כל בתי כנסיות
 ובתי מדרשות שבכל העולם כולו מחובר לבית המקדש, בגאולה
 האמיתית והשלימה ע”י משיח צדקנו, נשיא הדור, שהוא המשיח (גואלן
 של ישראל) שבדור, ועוד וג”ו עיקר, שהוא הנשיא דתורת החסידות¹²,
 אשר, ע”י הפצתה חוצה „יפוצו מעינותיך חוצה”, עד לחוצה שאין חוצה
 ממנו, בכל קצוי תבל) פועלים ביאת מלכא משיחא¹³.

ועפ”ז מובן גודל העילוי ד”בית רבינו” – „מקדש מעט” העיקרי
 בגלות האחרון, „שנסע מקדש וישב שם”, ולכן „הרי הוא מקום המקדש

(8) תניא רפ”ז.

(9) ראה אגרות יקודש אדמו”ר מוהרי”צ ח”ב ע’ תצב ואילך. וש”נ.

(10) „כמו בהגבהת כותלי בית שצריכים להתחיל להגבי” הקורה התחתון דוקא ואז ממילא
 יוגבהו העליונים הימנו, משא”כ אם הי’ מתחיל מאמצע הכותל לא הי’ מגבי” התחתונים”
 (תו”א בראשית ד, רע”א).

(11) ראה ספרי דברים בתחלתו. פס”ר פ’ שבת ור”ח. יל”ש ישעי’ רמז תקג.

(12) להעיר, שתורת החסידות היא בחי’ היחידה שבתורה (ראה קונטרס ענינה של תורת
 החסידות), הקשורה עם בחי’ היחידה שבישראל, נשמתו של משיח צדקנו (רמ”ז לזח”ב מ, ב.
 ועוד).

(13) אגה”ק דהבעש”ט – כש”ט בתחלתו.

הסכך ודפנות הסוכה והד’ מינים) השייכות של המצוות להדברים
 להמצות יותר מבמצוות אחרות; הגשמיים (דלעיל ס”ה), וכן החילוק
 והחילוק ביניהם הוא, שהשייכות של בענין האחדות שבהם – שייכים זה
 לזה:

הגדר דעולם (כמו שהוא מצד עצמו) הוא – התחלקות³² ופירוד. ומה שבכמה
 דברים בעולם ישנו ענין האחדות (ורואים זאת), הרי זה מפני שבדברים
 אלו מאירה האחדות הבאה מהבורא, מאלקות.

ו. עוד צד השווה וחילוק בין שתי המצוות הנ”ל:
 הסוכה היא למעלה מהתחלקות. היא מקיף, היא מקיפה את כל האדם (ראשו ורובו) כאחד, ויתירה מזו: לא רק היא למעלה מהתחלקות דראש גוף ורגל אצל אותו יהודי, אלא היא למעלה גם מהתחלקות בין יהודי אחד לשני – עד אשר כל ישראל ראוים לישב בסוכה אחת³¹.

וגם הד’ מינים ענינם אחדות: א) האחדות של הפרטים בכל מין גופא (כנ”ל ס”ד); ב) האחדות של הד’ מינים יחד – מכל המינים האלו ביחד נעשית מצוה אחת.

אבל גם בענין האחדות יש חילוק בין סוכה לד’ מינים: בסוכה, מלכתחילה אין שום פרטים מחולקים; משא”כ בהד’ מינים ישנם פרטים מחולקים (התחלקות שבין ד’ מינים שונים וגם התחלקות הפרטים בכל מין גופא), אלא שהפרטים מתאחדים.

ז. ויש לומר, ששני החילוקים שבין סוכה וד’ מינים – (א) החילוק בענין

(31) סוכה כו, ב. וראה בארוכה לקו”ש ח”ט ע’ 348 ואילך.
 (32) להעיר מדחול”ל עה”פ מה רבו מעשיר. וראה תו”א ורא”א (נו, ב) ועוד.

הוספה בשורת הגאולה

ע.

יש לומר – שהמקדש דלעתיד (ש"בנוי ומשוכלל יגלה ויבוא מן השמים¹) יתגלה תחילה בהמקום „שנסע מקדש וישב שם”² בזמן הגלות („בית רבינו שבבבל”³), ומשם יועתק למקומו בירושלים.

. . . ואולי יש לומר, שמרומז בלשון הרמב”ם (בהלכות מלך המשיח⁴) „ובנה מקדש במקומו” – דלכאורה: מהו הצורך להשמיענו כאן שבנין המקדש הוא במקומו? ולאידך, למה אינו מפרש המקום, „ובנה מקדש בירושלים?” – ש”במקומו” רומז גם על מקומו של מלך המשיח בזמן הגלות (לפני ש”הרי זה משיח בודאי”), היינו, שבהיותו בגלות (ששם יושב⁵ וממתין ומצפה לגאול את בני” ושכינה עמהן מהגלות) בונה מלך המשיח מקדש (מעט) שהוא מעין ודוגמת המקדש שבירושלים (כמו „בי כנישתא דשף ויתיב”³, „שנסע מקדש וישב שם”), בתור הכנה למקדש העתיד, שיתגלה תחילה שם, ומשם ישוב (עם הקב”ה ובני”) לירושלים.

. . . ואולי יש לומר, שמ”ש במדרש⁶ ש”בשעה שמלך המשיח בא עומד על גג בית המקדש והוא משמיע להם לישראל ואומר ענוים הגיע זמן גאולתכם”, קאי על גג בית המקדש דמקדש מעט שבחוץ לארץ⁷ שהוא במקום המקדש בירושלים („שנסע מקדש וישב שם”), כי, לאחרי

(1) פרש”י ותוס’ סוכה מא, סע”א. ועוד.

(2) ערוך ערך שף (הובא בחדא”ג מהרש”א מגילה כט, א).

(3) מגילה כט, א.

(4) ספ”א.

(5) ראה סנהדרין צה, א: „יתיב אפיתחא דרומי”.

(6) יל”ש ישע”י רמו תצט.

(7) ועפ”י יומתק הדיוק „עומד על גג בית המקדש” – ש”גגות . . . לא נתקדשו” (רמב”ם הל’ ביהב”ח פ”ו ה”ז), שרומז על חו”ל בערך לקדושת א”י.

לקוטי

סוכות

שיחות

שבהם היא כפי שהם (חלק מה)עולם, להגשמות שבהם, ניכר במציאותם הגשמית איך שהם ראויים למצוה;

משא”כ סוכה, כיון שענינה הוא המשכת האחדות דאלקות – לכן ההדגשה בחיבור המצוה והגשמות היא בנוגע להמצוה, שהמשכת האלקות שע”י מצות סוכה היא למעלה (גם) מהתחלקות הגדרים של רוחניות וגשמיות, ולכן נמשכת הקדושה גם בהגשמות של עצי הסכך והדפנות.

אך כיון שהענין של התאחדות הפרטים בחיצוניות הוא רק שהפרטים בטלים³⁶ לאהאחדות (ולא שהפרטים גופא הם אחדות), שזהו למטה מהאחדות שלמעלה מהתחלקות, הרי בכדי לגלות את הפנימיות (והשורש) של התאחדות הפרטים, שזה שהפרטים הם בהתאחדות אחדות, שמבטא את האחדות האמיתית – צריך שהתאחדות הפרטים תבוא בהמשך לאהאחדות שלמעלה מהתחלקות.

ע”ז שהתאחדות הפרטים באה בהמשך לאהאחדות שלמעלה מהתחלקות – או מתגלה, שזה שבהתאחדות ישנם פרטים הרי זה (לא מפני שעדיין לא מאירה האחדות שלמעלה מהתחלקות, אלא) מפני שהפרטים עצמם הם אחדות, הגילוי וביטוי של האחדות האמיתית.

וי”ל שזהו ג”כ מהטעמים שמצות נטילת ד’ מינים מן המובחר היא בסוכה³⁷: ע”ז שהתאחדות הפרטים

ה. אעפ”כ ישנה מעלה³³ בהתאחדות הפרטים שבד’ מינים לגבי האחדות (שלמעלה מהתחלקות) דסוכה. כי השורש של התאחדות הפרטים (שגם הפרטים הם בהתאחדות) הוא מהאחדות האמיתית, שלמעלה מהגדרים של „אחדות” ו„התחלקות פרטים”.

שרש האחדות של הסוכה הוא ממקום שהריבוי הוא ענין הפכי מהאחדות, ולכן האחדות היא באופן השולל את התחלקות הפרטים; אבל האחדות שמצד עצמותו ית’ שהיא אחדות הפשוטה, הרי בה הריבוי אינו בסתירה לאהאחדות, ואדרבה, הריבוי בא³⁴ מצד האחדות הפשוטה³⁵.

[ועד”ז הוא גם בנוגע לענין התאחדות הגשמות עם המצוות שבסוכה ובד’ מינים, שבהד’ מינים יש מעלה לגבי ההתאחדות שבסוכה: התאחדות הגשמות עם המצוות

(36) התכונה לסבול (ולהיות גדל מ)קור נפרדת (ומנגדת) מהתכונה לסבול (ולהיות גדל מ)חום, ובאתרוג בטל זה ע”י „הרגש” האחדות וביטול טבע פירוד (וניגוד) התכונות.

(37) סידור אדה”ז (לפני הלל). וראה שער

הכוונות דרושי תה”ס. סידור הארז”ל (כוונת לולב ונענועיו), „והנה מצד הדין כו” (מ”ח מס’ ימי מצוה וסוכה רפ”ח). של”ה רמה, ב. וראה

בארוכה לקו”ש חכ”ב (ע’ 124 ואילך) הביאור ע”ד הנגלה.

(33) וכהמעלה ב„אחד” על „יחיד” – ראה תו”א נה, ב. אמ”ב שער הק”ש פ”ח ואילך. ועוד.

(34) נתבאר בתו”ח נח ד”ה ויהי כל הארץ פכ”ז ואילך. ד”ה מי מדד תרס”ב. ועוד.

(35) ראה לקו”ש ח”ט ע’ 157 ואילך.

דנטילת ד' מינים באה בהמשך להאחדות שלמעלה מהתחלקות שבסוכה, מביאים לידי גילוי את הפנימיות והשורש של התאחדות הפרטים, אחדות האמיתית³⁸.

ט. ע"פ הנ"ל שהאחדות דסוכה היא למעלה מהתחלקות שבין רוחניות לגשמיות - שלכן נפעל בזה קדושה גם בגשמיות הסוכה (עצי הסכך והדפנות) - יובן גם הביאור בקדושת חג הסוכות: הקדושה של כל יום טוב באה מצד הגילויים המאירים ביו"ט הוא. וצריך ביאור: מאחר שהגילויים של סוכות (ענני הכבוד) הם בחי' מקיף, א"כ איך הם פועלים (פעולה פנימית) בהיום דסוכות (שמצד עצמו הוא יום חול) שיהי' קדוש?

ויש לומר הביאור בזה: מאחר שהגילויים שבסוכות הם נעלים מהתחלקות דרוחניות וגשמיות, לכן הם פועלים קדושה גם בהזמן דסוכות, בדוגמת זה שהם פועלים קדושה בגשמיות הסוכה.

ומאחר שהזמן דסוכות (בחיצוניות) הוא שווה להזמן דכל השנה - דלא כבסוכה גשמית (סכך ודפנות) שגם בגשמיות היא מקיף (ובפרט שעשיית הסוכה צריכה להיות לשם מצות³⁹

(38) להעיר מסה"מ תקס"ח שם. סידור רסה, סע"א ואילך. לקוטי לוי"צ הערות שם ע' קה (ע"ד הקבלה).

וראה לקו"ש שם (ע' 31-130) - ע"ד העבודה.

(39) ראה ירושלמי סוכה פ"א ה"ב שבסוכה ישנה (שלא לשם חג) צריך לחדש בה דבר. ובבית יוסף או"ח סתרל"ו ממשמעות התוס' והרא"ש

מלמעלה - „כסא כבוד מרום מראשון“ - שנמשך בתוך המקום⁴²;

משא"כ החידוש ד„שמו של משיח“ (מנחם - שיביא את הנחמה על הגלות) הוא, אשר (לא רק שהוא ימשך את הגילויים מלמעלה, אלא הוא גם) מגלה את פנימיות הענין של הגלות, שהגלות גופא היא תכלית (ראשון) הטוב, כמו שיאמרו או"י⁴³, „אודך ה' כי אנפת ביי" - וזה מגיע לא ע"י מצות שמחה מצד עצמה, אלא כפי שזה קשור עם נטילת ד' מינים, שענינם הוא שגם עניני העולם מצד עצמם הם כלים להאחדות של אלקות.

(42) ראה רמב"ם הל' ביהב"ח פ"ו הט"ז „מפני השכינה כו“.

(43) ישע"י יב, א.

(44) ראה לעיל בשיחה לשבת נחמו (ע' 67 ואילך). ושם בסופו (ע' 79 ואילך). לקו"ש חיי"ח ע' 313 ואילך. וש"נ.

החידוש של „בנין בית המקדש“ הוא, שהגילוי והתוכן של ביהמ"ק, „כסא כבוד מרום מראשון“, נמשכים ופועלים גם על „מקום מקדשנו“, שהמקום מצד עצמו הוא מקום של העולם, חול מצד עצמו. ולכן ה"ז מגיע בעיקר ע"י „ביום הראשון מקרא קודש“, שגם ענני הכבוד דלמעלה פועלים לא רק על עצי (בנין) הסוכה אלא גם בהזמן, שהוא יהי' רגל שהוא שובת בו (מבטל) את החול (בגלוי ובשלמות - ראשון - כל מלאכת עבודה לא תעשו) ע"י מקרא (שקוראים⁴¹ ומכניסים בתוכו מה)קודש.

אעפ"כ הרי גם הפעולה שב„מקום מקדשנו“ אינה אלא מצד הגילוי

(41) ראה זר ח"ג צד, א. סידור שער המועדים (ריו, א ואילך).